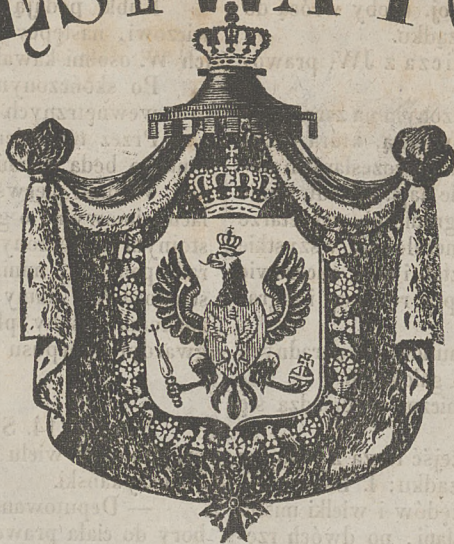

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 17. Stycznia. — W tej chwili przybijają na giełdzie depeszę pośła francuskiego w Wiedniu, Barona Bourqueneya. Brzmi jak następuje:

Wiedeń, 16. Stycznia. — Hr. Esterhazy donosi dziś z Petersburga, że kanclerz państwa hr. Nesselrode doniósł mu o przyjęciu czystym i prostym (*pure et simple*) propozycyi zamieszczonych w ultimatum. Propozycye te służą mają za preliminaria do układów pokojowych.

Trzy procentowa renta, która wczora stała na 63 fr. 20 cent. podskoczyła dziś o 4½ procent i stanęła na 67 fr. 70 cent.

Londyn, 17. Stycznia. — Globe potwierdza podaną przez Timesa wiadomość, że Rosya przyjęła bezwarunkowo austriackie ultimatum za podstawę układów pokojowych. Globe spodziewa się przychylnego postępowania ze strony sprzymierzonych, a większej szczerości niż dotąd ze strony rosyjskiej.

Bruksela, 18. Stycznia. — Komunikacya telegraficzna między Paryżem a Brukselą przerwana została od dwóch dni.

Berlin, 17. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać księciu Cro y Dülm en, księciu Solms Braunfels, generałowi piechoty i dowódcy 4 korpusu armii, księciu Wilhelmowi Radziwiłłowi, dalej generałowi piechoty i dowódcy 2 korpusu armii Grabow, generałowi kawalerji i dowódcy korpusu gwardji hr. Groeben i byłemu tajn. ministrowi stanu hr. Alvensleben order orla czarnego.

Berlin, 18. Stycznia. — Wczoraj o godzinie 3ej odbyły się zaręczyny na zamku królewskim przez wymianę pierścionków między J. Kr. W. księżniczką Ludwiką, pruską i J. Kr. W. księciem i rejentem badeńskim.

Berlin, 18. Stycznia. — Kreuzzeitung pisze o przyjętych przez Rosyę propozycjach austriackich, co następuje: donieśliśmy już, że Rosya propozycye austriackie i mocarstw zachodnich przyjęła. Wiadomość ta ze wszystkich stron się potwierdza. Co się tyczy dziejowego rozwoju tego wydarzenia, ten jest według wiedeńskich dzienników następujący. Rosya przyjęła z przedłożonych sobie 5 propozycyi trzy, to jest punkt 2, 3 i 4; co do ustąpienia swego teritorium zamieszczonego w punkcie 1 zaproponowała wymianę obsadzonych części kraju; punktu 5 nieprzyjęła, ponieważ warunki mogły zawierać nieprzewidziane doniosłości, a które miały być podane w interesie europejskim. Taka nadeszła w d. 13. b. m. odpowiedź rosyjska do Wiednia. Austriacki minister hr. Buol oświadczył rosyjskiemu posłowi ks. Gorczakowowi, że gabinet wiedeński nie może przystać na te zmiany swoich propozycyi, ponieważ się zobowiązał mocarstwom zachodnim, pod żadnym warunkiem nieodmieniać tych propozycyi, mających służyć za podstawę układów pokojowych. Następnie prowadzono dalsze układy telegrafem między Wiedniem a Petersburgiem względem piątego punktu, na co dano objaśnienie, że te odrębne warunki nie wielkiej są wagi. Dnia 15. Stycznia wieczorem konferował książę Gorczaków z hr. Buol aż do 11tej godziny w nocy. Po tej konferencji doniósł rosyjski poseł swemu rządowi o postanowieniu nieodzownem Austrii i z Petersburga wysłano w d. 16. Stycznia o godz. 2ej po południu depeszę, w której oznajmiono, że Rosya przyjmuje propozycye. W dwie godziny nadeszła ta wiadomość do Wiednia z Petersburga. Jest to ważny nadzwyczajny krok, który uczynił gabinet rosyjski. Wiadomość o nim zdziwiła całą Europę, bo nikt nie przypuszczał, aby Rosya tak dalece się okazała powolną, a nawet jej nieprzyjaciele tego się niespodziewali, a w Anglii nawet sobie tego nieżyczono. Prusy radziły zgodę. Rosya przyjęła warunki, i preliminaria więc ułożono do przyszłych konferencyj pokojowych. Gdzie konferencye te odbywać się będą, nie wiadomo; wymieniają Paryż, Drezno i Frankfurt nad Menem. W każdym wypadku kwestya ta rychło zostanie rozwiązana. Jeżeli strony wojujące życzyć sobie będą, aby berliński gabinet brał udział na tych konferencyach, nie wymówi się od tej posługi; w przeciwnym zaś razie Prusy nie mają powodu do starania się o udział na nich, bo układy toczyć się w tym celu będą, aby gwarancye zostały podjęte, których skutku nie można przewidzieć, a z drugiej strony Prusy tak są silne, iż bez niebezpieczeństwa mogą pozostać obcami podczas tych układów o pokój. Podstawy do układów pokojowych przyjęto, konferencye pokojowe więc nastąpią, ale czyli pokój będzie ich wypadkiem, to jest pytanie jeszcze bardzo wątpliwe. Wprawdzie każdy powinien przyznać, że Rosya wielką przyniosła ofiarę Europie, że co mogła w tej chwili, to uczyniła, a uczyniła więcej nawet, aniżeli się po niej mógł przyjaciel i nieprzyjaciel spodziewać. Cesarz Aleksander pra-

gnie szczerze pokoju, czyli podobnie są usposobieni jego przeciwnicy, to się pokaże na konferencyach, ale sprzymierzonych jest wiele, czy się zgodzą?

Poludniowy teatr wojny.

Konstantynopol, 1. Stycznia. — Mówią iż Omer basza przysłał tu swego adjutanta Weplera beja, ażeby przedstawił powody, które skłoniły wodza tureckiego do zaniechania dalszego potępu za rzekę Czeczenhale i pochodu na Kutais. W piśmiennem przedstawieniu Omera baszy, które przywiózł jego adjutant, jest podobno wyjaśnione, iż o upadek Karsu obwiniać trzeba muszyra Wasif paszę i generała Williamsa. Ci dwaj wodzowie zaniechawszy zupełnie osadzenia wawozów i przejść w górach łatwych bardzo do obrony, rzucili się z całym swoim wojskiem, 19 tysięcy liczącem, do twierdzy Karsu, i w niej się zamknęli nie bacząc na zaopatrzenie w żywność tej warowni. Ośm tysięcy żołnierzy byłoby dostatecznym do obrony tej twierdzy; z resztą 11 tysięcy wynoszącą, powinni się byli cofnąć w góry i użyć ją na zawiązek armii odsiecznej, a następnie wzmocnieni posiłkami działać przeciw Rosyanom oblegającym twierdzę. Wasif pasza i generał Williams mieli pod swemi rozkazami wybór armii anatolskiej; mimo tego nie odważyli się bronić Rosyanom przejścia przez Arpaczaj, a teraz obwiniają Omera baszę, iż niewyparł generała Murawiewa z mocnego stanowiska; tymczasem generał Williams mógłby był przeszkodzić Rosyanom zająć to stanowisko, gdyby nie był się cofnął po za szaniec Karsu. — Przeprowadzanie wojsk tureckich z wybrzeży mingreljskich do Batum i Trebizondy rozpoczęło się. Halim basza przybył do Erzerumu, z kąd w krótko ma do Carogrodu powrócić

Rosya.

Petersburg, 5. Stycznia. — Najwyżej zatwierdzone ceremonjały: I. Bierzmowania świętego Jęj wys. ks. Aleksandry Oldenburgskiej.

W dniu wyznaczonym dla bierzmowania św. Jęj wys., stósownie do rozestanych obwieszczeń, zgromadzą się w pałacu zimowym o godz. 10. z rana: członkowie najświętszego synodu i inne znakomite duchowieństwo, rada państwa, sekretarze stanu, senatorowie, urzędnicy i kawalerowie dworscy. Generałowie i wszystkie znakomite płci obojęj osoby do dworu wstęp mające, oraz sztab i oberoficerowie gwardji, armii i floty.

Damy mają być w ubraniu ruskiem, wojskowi w mundurach paradnych, a kawalerowie dworscy i urzędnicy cywilni w uniformach galowych.

Duchowieństwo i rada państwa zgromadzić się mają w wielkiej cerkwi, z których pierwsze w sanctuarium.

Ich Ces. Moście i wszystkie najwyższe osoby rodziny cesarskiej, raczą przejść z pokojów wewnętrznych do cerkwi dworskiej w następującym porządku: I. Dworu J. C. Mości hofburyerowie i kamerfuryerowie. II. Mistrzowie obrzędów i wielki mistrz obrzędów. III. Dworu J. C. Mości kamerjunckerowie i szambelani, po dwóch rzędem, młodsi poprzędzie. IV. Urzędnicy dworscy pierwszej i drugiej klasy, po dwóch rzędem, młodsi poprzędzie. V. Ich Ces. Moście Najj. cesarz i cesarzowe, oraz Jęj Kr. Mość królowa wdowa niderlandzka Anna Pawłówna, mając za sobą ministra dworu cesarskiego i dezerujących: generał adjutanta, generał majora z orszaku J. C. Mości i fligeladjutanta. VI. J. C. wys. w. książę Mikołaj Mikołajewicz i Jęj wys. księżniczka Aleksandra Oldenburgska. VII. J. C. wys. w. książę cesarzewicz następcy tronu Mikołaj Aleksandrowicz. VIII. Ich CC. wysokoście w. książęta Aleksander, Włodzimierz i Aleksy Aleksandrowicze. IX. Ich CC. wys. w. książę Konstanty Mikołajewicz, w. księżna Aleksandra Józefówna i w. książę Mikołaj Konstantynowicz. X. Jego C. wys. w. książę Michał Mikołajewicz. XI. Jęj C. wys. w. księżniczka Helena Pawłówna. XII. Jęj C. wys. w. księżna Marya Mikołajewna. XIII. Ich CC. wys. książęta Romanowscy — książęta Leuchtenbergscy, Mikołaj i Eugeniusz Maksymilianowicze. XIV. Ich CW. księżniczki Romanowskie — ks. Leuchtenbergskie, Maria i Eugenia Maksymilianówny. XV. ICW. ks. Piotr Oldenburgski z małżonką. XVI. Ich W. ks. Mikołaj i Aleksander Oldenburgscy.

Za tymi, po dwie rzędem, starsze na przedzie, damy stanu, kamer frejliny, ochmistrzynie dworu, frejliny cesarskich i W. księżn, a następnie inne znakomite płci obojęj osoby.

Przy wejściu do cerkwi, IC Moście spotkane będą przez członków N. synodu i inne znakomite duchowieństwo.

JCMość, N. Pan, przyprowadzić raczy JW. ks. Aleksandrę do metropolity; następnie przystąpieniem zostanie stosownie do obrządku kościelnego, do bierzmowania JW., po skończeniu którego rozpocznie się liturgia św. Podczas śpiewu przy komunii św., cesarzowa odprowadzić raczy bierzmowaną prawowierną księżniczkę dla ucałowania obrazów ś. i przystąpienia do komunii św. Po ukończeniu liturgii, Ich CW. ks. Mikołaj Mikołajewicz i prawo-

wierna księżniczka, raczą przyjmować w cerkwi powinszowania wszystkiego duchowieństwa znakomitego, poczem wszystkie Najdostoj. osoby wrócą do apartamentów wewnętrznych w tymże, jak pierwój, porządku.

II. Zaręczyn JC. WW. ks. Mikołaja Mikołajewicza z JW. prawowierną księżniczką Aleksandrą Piotrowną.

Nazajutrz po bierzmowaniu św., jako w dniu wyznaczonym na zaręczyn JC. WW. ks. Mikołaja Mikołajewicza z księżniczką prawowierną, która przyjęła wiarę prawosławną, o godz. 11. z rana, stosownie do rozesłanych obwieszczeń, zgromadzą się w pałacu zimowym: Członkowie najś. synodu i inne duchowieństwo znakomite, rada państwa, ministrowie zagraniczni, sekretarze stanu, senatorowie, urzędnicy i kawalerowie dworscy, jenerałowie, wszystkie znakomite płci obojój osoby do dworu wstęp mające, sztab i ober oficerowie gwardyi, armii i floty, oraz pierwszych dwóch gildyi kupey rosyjscy i zagraniczni płci obojój.

Damy być mają w ubraniu rosyjskim, wojskowi w mundurach paradnych a kawalerowie dworscy i urzędnicy cywilni w uniformach galowych.

Duchowieństwo, rada państwa i ministrowie zagraniczni zgromadzą się w wielkiej cerkwi, z tych pierwsi w sanctuarium.

Ich cesarskie moście i wszystkie najwyższe osoby przejść raczą z pokojów wewnętrznych do cerkwi dworskiej w następującym porządku: I. Dworu JC. Mości hoffuryerowie i kamer furyerowie. II. Mistrze obrzędów i wielki mistrz obrzędów. III. Dworu JCMości kamerjunkturwie i szambelani, po dwóch rzędem, młodszy poprzedzie. IV. Urzędnicy dworscy klasy 2ej, po dwóch rzędem młodszy poprzedzie. V. Marszałek dworu z laską. VI. Pierwsi urzędnicy dworu. VII. Wielki marszałek dworu z laską. VIII. Ich CMoście, N. Pan i N. cesarzowa, oraz JKMość królowa wdowa niderlandzka Anna Pawłówna, mając za sobą ministra dworu cesarskiego i deżurujących: jenerał adjutanta, jenerał majora z orszaku JCMości i fligel adjutanta. IX. JC. WW. ks. Mikołaj Mikołajewicz i JW. dostojna narzeczona. X. JC. WW. ks. cesarzewicz następcy tronu Mikołaj Aleksandrowicz. XI. Ich CWW. książęta Aleksander, Włodzimierz i Aleksy Aleksandrowicze. XII. Ich CWW. ks. Konstanty Mikołajewicz, W. księżna Aleksandra Józefówna i W. ks. Mikołaj Konstantynowicz. XIII. J. C. WW. ks. Michał Mikołajewicz. XIV. JC. WW. ks. Helena Pawłówna. XV. JC. WW. ks. Maria Mikołajewna. XVI. Ich CW. książęta Romanowscy — ks. Leuchtenbergscy, Mikołaj i Eugeniusz Maksymilianowicze. XVII. Ich C. W. księżniczki Romanowskie — ks. Leuchtenbergskie Marya i Eugenia Maksymilianówna. XVIII. Ich CW. ks. Piotr Oldenburgski z małżonką. XIX. Ich W. ks. Mikołaj i Aleksander Oldenburgscy.

Za tymi, po dwie rzędem, starsze na przedzie, damy stanu, kamer frejliny, ochmistrzyni dworu, frejliny cesarsowych i W. księżn, oraz inne znakomite płci obojój osoby.

Przy wejściu do cerkwi, ICMoście spotkane będą przez członków N. synodu i inne znakomite duchowieństwo z krzyżem i wodą święconą.

Przed wrotami cesarskimi postawiony zostanie na miejscu wyniosłem pulpitu, na którym położone zostaną ewangelia św. i krzyż.

Pierścienie zaręczynowe przyniesione zostaną zawczasu przez ministra obrzędów i położone na ołtarzu na złotych tacach, a w czasie stósownym wyniesione zostaną: dla Jego C. wys. — przez spowiednika J. C. Mości, a dla Jój wys. — przez kapelana naczelnego armii i floty.

Przyjawszy od wyż wspomnianych osób pierścienie, najprzewielebniejszy metropolita włoży takowe, przy odśpiewanej modlitwie, na palce Jego C. wys. w. księcia Mikołaja Mikołajewicza i prawowitój księżniczki.

Wówczas Najj. cesarzowa Aleksandra Federówna raczy zbliżyć się i przemienić ich pierścienie.

Podczas gdy się to dzieć będzie, z twierdzy petersburgskiej dadzą pięćdziesiąt jeden wystrzałów z dział.

Podczas odmawiania modlitw, oraz modlitw za rodzinę cesarską, zaintonowane będzie: »O prawowiernym wielkim księciu Mikołaju Mikołajewiczu i zaręczonój jego«.

Po ukończeniu obrzędu kościelnego, dostojni zaręczeni raczą dziękować Ich CC. Mościom Najj. cesarzowi i cesarzowym, oraz Ich CC. wys. księciu Piotrowi Oldenburgskiemu i małżonce jego, poczem wszystkie najwyższe osoby zbliżą się i złożą powinszowania.

Naówczas Jego C. wys. w. książę Mikołaj Mikołajewicz stanie obok swój dostojnej zaręczonój.

Z powodu dokonanych zaręczyn, odprawione zostanie przez biskupów i inne duchowieństwo nabożeństwo dziękczynne z przykłonieniem, a podczas modlitwy przez protodyakona o długie lata odśpiewanej, danem będzie z twierdzy petropawłowskiej trzydzieści jeden wystrzałów z dział.

Potem członkowie najświętszego synodu i inne znakomite duchowieństwo, złożą powinszowania Najj. cesarzowi, cesarzowym i dostojnym zaręczonym, jako też Ich CC. wys. księciu Piotrowi Oldenburgskiemu i jego małżonce.

Następnie Ich CC. Moście wrócic raczą ze wszystkimi najwyższymi osobami, do pokojów wewnętrznych w tymże, jak pierwój porządku.

W dniu tym danym będzie w wielkiej sali marmurowej obiad dla osób płci obojój pierwszych trzech klas.

Po zajęciu przez osoby nań zaproszone wyznaczonych im miejsc i po zawiadomieniu o tem Ich CC. Mości, nastąpi najwyższe wyjście, poprzedzone przez urzędników dworskich.

Naprzeciw Ich CC. Mości zajmą miejsca członkowie najwyższego synodu i znakomitsze duchowieństwo; po prawej stronie rodziny cesarskiej, damy stanu, kamerfrejliny, ochmistrzyni dworu i frejliny, a naprzeciw nich damy pierwszych trzech klas, według starszeństwa; po lewej zaś stronie Ich CC. Mości — członkowie rady państwa i inne osoby pierwszych trzech klas, według starszeństwa.

U stołu za krzesłami N. Cesarza i N. Cesarzowych stać będą pierwsi urzędnicy dworu, szambelanie zaś usługiwać będą rodzinie cesarskiej i innym dostojnym osobom.

Podczas obiadu da się słyszeć muzyka wokalna i instrumentalna.

Przy wnoszeniu toastów dane będą z twierdzy St Petersburgskiej wystrzały z dział. 1) Za zdrowie ICMości — 51 wystrzałów. 2) Dostojnych narzeczonych — 31 wystrzałów. 3) Całego domu cesarskiego — 31 wyst. 4) Ich W. panującego W. księcia, oraz księcia i księżnej oldenburgskich —

21 wyst. Duchowieństwo i wszystkich wiernych poddanych — 31 wystrzał.

Kubki podają: Ich CMościom — wielcy podczaszowie, W. ks. cesarzewiczowi, następcy tronu i członkom rodziny cesarskiej — znajdujący się przy Ich W. osobni kawalerowie.

Po skończonym obiedzie, ICMoście wrócą wraz z całą rodziną do pokojów wewnętrznych, w tymże co pierwój porządku.

Przez ten dzień bić będą po kościołach w dzwony, a wieczorem twierdza i miasto będą uiluminowane.

W dniu pierwszym Stycznia przyszedłego 1856. roku, zgromadzą się w pałacu zimowym, o godzinie wyznaczonej, dla złożenia powinszowań ICW. dostojnym narzeczonym; członkowie N. synodu i inne znakomite duchowieństwo, rada państwa, ministrowie zagraniczni z małżonkami swemi, sekretarze stanu, senatorowie, damy dworskie, urzędnicy i kawalerowie dworscy, jenerałowie, znakomite osoby płci obojój i pierwszych pięciu klas, sztab i ober oficerowie gwardyi i korpusu inżynierów, oraz sztab oficerowie armii i floty.

Francya.

Paryż, 14. Stycznia. — Monitor donosi, że cesarz i cesarzowa wczoraj przyjmowali wielu cudzoziemców, których im przedstawiali poseł angielski i amerykański.

— Deputowani zaczynają się schodzić licznie na sali konferencyjnej. Wybory do ciała prawodawczego mają co sześć lat się odbywać, a więc nowy wybór nastąpi na wiosnę w roku 1857.

— Książę Lucian Bonaparte, który należy do wszystkich niemal akademij europejskich jako członek, został teraz jednogłośnie przez szwedzki instytut w Sztokholmie na członka przyjęty.

— Onegdajsze drugie posiedzenie rady wojennej w tuileryach trwało 3½ godziny. Jenerałowi Martimprejowi zlecono napisanie topograficznego sprawozdania o Krymie.

— Na opędzenie przyszłych kosztów wojennych rząd zaciągnie nową pożyczkę pod tytułem krymskiej pożyczki, pod gwarancją obu rządów francuskiego i angielskiego.

— Arcybiskup w Auch i biskup w Luçon zapewne podadzą się do dymisyi. Usunięcie ich z posad wyrobiono w Rzymie.

— Wkrótce zacznie tu wychodzić nowy dziennik religijny pod tytułem: Katolicki dostrzegacz. Według programatu ogłoszonego, będzie zwalczał ultramontanizm.

— Dochody celne w Hawrze o 13 milionów fr. przewyższyły w roku przeszłym dochody z roku 1854, a więc o czwartą część.

— Debaty piszą: Syed Abdallah znakomity muzułmanin z Laknan, stolicy królestwa Aoude, był przez lorda Cowleya przedstawiony wczoraj cesarzowi i cesarzowej. Syed miał na sobie bogaty ubiór indyjski, przemówił do cesarstwa w stylu orientalnym, pełnym porównań, ale w języku angielskim, którym dobrze mówi. Cesarstwo odpowiedzieli jemu także po angielsku.

— Constitutionnel zamieszcza wiadomość z Berlina d. 14. Stycznia, jak następuje: Piszą z Wiednia, że Anglia nie nie spuszcza z propozycyji wysłanych do Petersburga; jeżeli nie przypuści żadnej zmiany, natenczas wiedeński gabinet odwoła swego posła z Petersburga, i w Frankfurcie uczyni wniosek o wsparcie siebie przez związek niemiecki przeciw Rosyi. Miejsce w tej depezy pod względem Anglii brzmi nieco dziwnie. W jednym artykule, w którym Constitutionnel daje bardzo zajmujące objaśnienia o ostatnich układach, wystawia Anglię jako niesamą obstarającą za postawionemi artykułami. Artykuł ów Constitutionnela brzmi: Hr. Esterhazy uwiadomił hr. Nesselrodego przy doręczaniu jemu propozycyi, że jego instrukcyje nie pozwalają ani dyskusyi ani zmiany tego ultimatum. Jeżeli przeto na dniu 8. Stycznia nie otrzyma odpowiedzi bezwarunkowej, natenczas zostanie zagniony, Petersburg opuścić z całym poselstwem. Aby tego uniknąć i zyskać kilka dni na czasie, postanowił dwór petersburgski wprost przesłać odpowiedź do Wiednia. Poseł ograniczony jest swojemi instrukcyjami, minister zaś nie jest. Hr. Buol nie mógł się oprzeć wysłuchaniu podanych oświadczeń rosyjskiego posła. Było to w piątek d. 11. Stycznia wieczorem, kiedy książę Gorczakow otrzymał odpowiedź swego rządu na ultimatum. Udzielił jój w sobotę z rana hr. Buol. Odpowiedź ta zawierała cały systemat przeciw propozycyi, które Rosya stawiała w miejsce otrzymanych. Przeciwopropozycye zostały udzielone przez hr. Buol posłowi francuskiemu i angielskiemu, a przez tych przesłane obu rządóm sprzymierzonym. Mocarstwa zachodnie nie mają powodu odstępowania od raz dobrze rozważonych postanowień. Odpowiedziano więc księciu Gorczakowi, że jeżeli Rosya do 18. Stycznia na czysto ultimatum nie przyjmie, natenczas hr. Esterhazy z swojem peselstwem otrzyma rozkaz opuszczenia Petersburga. Austria natychmiast po odrzuceniu propozycyi przez Rosyę uczyni wniosek przez swego posła w bundestagu o zbrojne wsparcie federacyi we walce, którą przedsięwzięcie przeciw Rosyi. — Artykuł ten Constitutionnela, który mu przez ministerstwo spraw zagranicznych zostało nadesłane, ma bardzo wielkie znaczenie i dowodzi wyraźnie, że zachód postanowił ani na krok nie odstąpić od postawionych warunków. Przyjęcie ich ze strony Rosyi bezwarunkowe, czego nieprzypuszczamy, mogłoby jedynie przyłożyć się do przywrócenia pokoju.

— Korespondent gazety kolońskiej donosi: w tej chwili dowiadujemy się o następujących rozporządzeniach, które wkrótce przyjąć mają do skutku: 1) zniesienie prawa salickiego, 2) dekret zabezpieczający cesarzowej na wypadek śmierci cesarza listę cywilną, wynoszącą milion rocznej renty i elizeum przeznaczający na rezydencyę, 3) zamianowanie cesarzowej rejentką w czasie nieletności przyszedłego następcy tronu, 4) ukonstytuowanie rady rejencyjnej.

— Rada wojenna obradowała znów dziś o godzinie 11. pod przewodnictwem cesarza.

— Pan St. Marc Girardin został także wygwizdany przez studentów na swojej prelekyi w sobotę.

— Podatek od psów będzie pobierany według dwóch kategorii. Pierwsza kategoria zawiera psy zbytłowe, opłaca 10 franków, druga psy służbowe 5 fr. Psy używane przez niewidomych za przewodników, nieulegają taksie.

— Na bulewarach sewastopolskich sprzedaje jedna nowo założona piekarnia centralna chleb pod taksą urzędową.

Kronika miejscowa.

Poznań, 19. Stycznia. — Siostry miłosierdzia reguły św. Wincentego a Paulo zaprowadzone w Poznaniu w roku 1822 wzmogły się w liczbę tak co do osób, jako też instytucji i rozwijają wciąż przykłądną czynność tak w pielęgnowaniu chorych, jako też pieczy nad sierotami. Założony tu instytut i uposażony funduszami po zniesionych klasztorach, tudzież innemi później zapisami temu instytutowi liczy teraz 20 siostr i ma 8 pomniejszych filii w prowincjach poznańskiej, szląskiej i pruskiej. Z tych najznakomitszym jest instytut dla chorych i sierot w Chełmnie, liczy 9 siostr i już w roku 1694 był założony. Oprócz tego istną jeszcze w Poznaniu dwa odrębne instytuta, a mianowicie dom sierot św. Wincentego od roku 1848 pod dozorem siostry Strzyżwińskiej i ochrona św. Józefa od r. 1853 pod dozorem Morawskiej. Instytut chorych i sierot istnieje jeszcze w Gostyniu, dom sierot w Wolsztynie, oba w r. 1849 założone z 4 siostrami, ochrona w Gnieźnie się zawieszuje. Wszystkie te zakłady zawdzięczają swe istnienie i wzrost pobożnym uczuciom pan albo w miastach mieszkających, gdzie zakłady zaprowadzono, albo z okolicy. Niedawno powierzono pieczy siostr poznańskiego instytutu domy chorych w Raciborzu i Bytoniu w Szląsku i spodziewać się należy, że i tam znajdą współczucie i wsparcie w obywatelach sąsiedzkich, tak jak znalazły w poznańskim i chełmińskim.

Grodzisk, 15. Grudnia. — Doniosłem już, że w bukowskim powiecie zanosilo się na zawiązanie towarzystwa agronomicznego. Ponieważ wiem, że oprócz mnie nikt się nie pokwapi z podaniem do publicznej wiadomości, co się też stało z owym towarzystwem od owego czasu, przeto donoszę, że wczoraj odbyło się zgromadzenie w Grodzisku, złożone z 35 osób, 25 Polaków i 10 Niemców, w celu zawiązania towarzystwa agronomicznego. Naradzano się nad ułożeniem statutów i wybrano ku temu celowi komisję, złożoną z panów: hr. Żółtowskiego, Giersza, Mateckiego, Ponceta i Widze. Komisja ta zobowiązała się wypracować statuta i przedłożyć je walnemu zgromadzeniu, które się ma odbyć w dniu 14. Lutego. Na tém zgromadzeniu mają być owe statuta uchwalone, a następnie przesłane do kr. rejencji do potwierdzenia. Miło mi jest choć kilka słów donieść o tem zgromadzeniu agronomicznem i spodziewam się, że w przyszłości będą sprawozdania regularnie nadsełane do gazety, na wzór towarzystwa średzko-wrzesińskiego, które przez pisma publiczne daje o swoich pracach zawsze wiadomości. Nie wiemy, dla czego inne towarzystwa agronomiczne nie czynią tego, trudno przecie przypuścić, aby nie miały co donieść o sobie. Życzyćby należało, ażeby w statucie wyraźnie było powiedziane, że spisane sprawozdanie o wypadku usiłowań towarzystwa agronomicznego, powinno być podane do wiadomości publicznej przez gazetę, która najrychlej może upowszechnić podobne sprawozdania. Dotąd jak powiadam, tylko towarzystwo agronomiczne średzko-wrzesińskie dopełniało tego chwalebne go ze wszech miar zadania i zwracało na siebie powszechną uwagę.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 18. Stycznia.

Pszonica 95—128 tal.
Zyto 85 funt. 83 tal., na Styczeń i Styczeń Luty 83—82 tal., na Luty Marzec 83½—82 tal., na Marzec Kwiecień 83 tal., na dostawę wiosenną 84½ do 82¼—¾ tal., na Maj Czerwiec 83—82½ tal.
Jęczmień wielki 58—64 tal.
Owies 37—40 tal.
Groch do gotowania 93—96 tal., na paszę 89—92 tal.
Olej rzepiowy 17½ tal., na Styczeń 17¼—¾—¾ tal., na Styczeń Luty 17¾ tal., na Luty Marzec 17¾ tal., na Marzec Kwiecień 17¾ tal., na Kwiecień Maj 17¾—¾ tal., na Wrzesień Październik 15 ¾ tal.
Okowita bez beczi i z beczką 29¾ tal., na Styczeń i Styczeń Luty 30 do

Teatr miejski w Poznaniu.

W niedzielę: Nieodwołalnie ostatnie wystąpienie p. Klischnigg. Na wielokrotne żądanie: **Zaba jako prorok**, komedia w 1. akcie. »Zaba«, pan Klischnigg. Nastąpi, **Marya, córka pulku**, komiczna opera w 2. aktach. Muzyka Donizetiego. Na zakończenie: **Jokko, brazyjska malpa**, dramat w 2. aktach.
W poniedziałek: Wystąpienie gościnne miss Lydy Thompson. Taż tylko dwa razy wystąpi.

W księgarni K. Reyznera w Poznaniu wyszedł:

KUCHARZ POLSKI

zawierający 775 przepisów kucharskich z kartą stołową podzieloną na pory roku, miesiące, tygodnie i dni, przez J. Wojciechowskiego kucharza. Cena 6 Złt.

Donosimy szanownym Członkom Koła Towarzystwa, że Walne Zgromadzenie odbędzie się dnia 27. Stycznia 1856. o godz 4tej z południa w lokalu Koła, na które uprzejmie zaprasza Dyrekcyja.

Une Française catholique connaissant bien sa langue, désire se placer comme bonne. Adresser E. V. à Krobia poste restante.

Dla cierpiących na odciski będą nieodwołalnie tylko jeszcze do 1. Lutego r. b. tutaj przy Rynku Nr. 87. na pierwszém piętrze od 9—1. i od 2—4. i polecam szczególniej skutkujące 1) **plasty na guzy**, 2) **balzam na odziębline**; obydwie środki opatrzone dokładnym przepisem do używania.

Ludwik Oelsner,
lekarz dla cierpiących na nogi.

29¾ tal., na Luty Marzec 30¼ tal., na Marzec Kwiecień 31—30¾ tal., na Kwiecień Maj 32—31¾ tal., na Maj Czerwiec 32¾—32½ tal.

Szczecin, 18. Stycznia.

Pszonica na dostawę wiosenną 121 tal.

Zyto 83—85 tal.

Olej rzepiowy 17¾ tal.

Okowita 11¾ proc., na dostawę wiosenną 11¼ proc.

Gdańsk, 17. Stycznia. — Pozycja handlu zbożowego zawsze wyjęzona w upłynionym tygodniu materyjalnej nie przedstawiała odmiany. Zapasy śpichrzowe wszędzie szczupłe; dowozy małe, konsumpcya zaledwie pokryta, a ziarno z ostatniego zbioru nędzne w wadze i kondycji. W ogólności targi angielskie wzmocniły się, a za pszenicę tak krajową jak i zagraniczną, do 2 szyl. więcej otrzymano.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

Pszonicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Mąki cent.
z kraju 5833.	10,901.	7520.	526.	—	38,897.
z zagr. 1977.	170.	37,928.	1421.	11,061.	—

Targi prowincyjne szkockie i irlandzkie wyraźniejszą jeszcze od londyńskiej dążność ku podwyższeniu okazywały.

We Francyi ostatnie zniżenie cen w obec rosnących potrzeb konsumpcyi musiało ustąpić. I mąka i pszenica na ostatnich targach podniosła się we wartości, a jak się zdaje podniesienie to dalej postępować będzie.

W Belgii pozycya targowa też samą co i we Francyi przybrała postać.

W Holandyi ostatnia haussa w zupełności się utrzymała, a w obec szczupłych zasobów śpichrzowych tranzakcyje były ożywione.

Na naszej giełdzie nie wiele mieliśmy ruchu; dostawy z okolicy tak były rozmaite we wadze i gatunku ziarna, że otrzymane ceny za normę przyjęte być nie mogą, bo na każdą małą partyjkę inne a prawie dowolne widzieliśmy notowania.

Zyto łatwy znajdowało odbyt po cenach dawniejszych bez żadnej odmiany.

Spirytus 120 kwart 80 proc. tral. łatwy po 29½ do 29¾ tal. chętnych miał kupców.

Czas mamy bardzo łagodny i piękny, przy wypogodzonym niebie od 2 do 5 stóp mrozu.

Kursa zamian. — Londyn 200. Amsterdam 102¼. Hamburg 45.
Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 19. Stycznia.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Werner z Jarocina, prob. Alkiewicz z Wschowy, Orlopp z Królewca, Lange z Sprottau, Pieck z Berlina.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: hr. Węsierski z Zakrzewa, Banko, Gódmann i Frank z Berlina.

HOTEL DU NORD: Czapski z Bukowca, prob. Mindak z Dakow, Siedmiogrodzki z Nowejwsi.

POD CZARNYM ORŁEM: Drwęski z Lusowka, Riedel z Kargowa, Moszczeński z Marcinkowa doln.

POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Roskam z Leszna, Trąmpezyński z Szczepankowa.

HOTEL PARYZKI: Einsporn z Srodki, prob. Śniegowski z Tulęc, Garczyński z Iwna.

POD BIAŁYM ORŁEM: Wainhold z Dombrowki, Scherwenka z Łowencina, Bresel z Eubowa, Tetzlaff z Torunia, Gumpert z Zaniemyśla, Joel z Cylichowy.

POD WIELKIM DĘBEM: Zaborowska z Hłowca.

POD TRZEMA LILIAM: Kukliński z Rękowczyna.

HOTEL KRUGA: Jegielski z Jastrowa, Laue z Bydgoszczy, Kultner z N. Tomyśla, Roy z Rakoniewic.

HOTEL WROCŁAWSKI: Daumann z Oleśnicy.

ne zapytania u W. Felixa Wyganowskiego w Elizankach pod Droszewem.

Dla ogrodników.

Na majątności w Królestwie Polskiem o 5 mil od Krakowa odległej, jest do obsadzenia miejsce ogrodowe, biegłego mianowicie w zakładach tudzież w chodowaniu drzew owocowych i jarzyny. Posada ta przy wolnym pomieszkaniu z opałem 200 do 300 Tal. przynosi.

Drugi ogrodnicy w okolicy Białegostoku umieszczonym być może z dochodem rocznym 75 do 100 Tal przy wolnym pomieszkaniu i wikcie.

O warunkach bliższych Expedycya gazety niniejszej zda sprawę.

Przejawszy handel Ch. Baumann, weszłam w stosunki z Böhm-Brentano z Frankfurtu nad Menem, który bezpośrednio z Chin równocześnie z handlami Angielskimi otrzymuje herbatę. Mogę zatem prawdziwie Chińską czystą herbatę polecić Szanownej Publicznosci w cenie nader umiarkowanej po 9 do 18 Złt. za funt w następujących gatunkach: Najlepszy Souchong . . . . . 9 Złt.
Padvi Souchong . . . . . 12 »
Dobry Peccoë . . . . . 14 »
Prima Peccoë z kwieciem białym A. 15 »
Prima Peccoë z kwieciem białym B. 18 »

Przy tej sposobności nadmieniam, że handel mój w pierwszych dniach Lutego b. r. z placu teatralnego do Bazaru przenoszę.

J. Goślinowska,
dawniej Handel Ch. Baumann.

SKŁAD NÓT MUZYCZNYCH

Ed. Bote
i
G. Bock

Król.
nadwornego
handlu
muzykaliów

utrzymuje się ciągle w komplecie.
Nabycie muzykaliów i przystąpienie do

POŻYCZALNI NÓT

pod najkorzystniejszymi warunkami.

Poznań w Rynku 6. Berlin Jaegerstr. 42.

OBWIESZCZENIE.

Dobra **Droszew** w powiecie Pleszewskim, w W. X. Poznańskim położone, ½ mili od szosy Ostrowsko-Pleszewskiej, 1½ mili od miasta Ostrowa, 2 mile od miasta Pleszewa odległe. Gruntu ornego z ogrodami 1532 mórg po większej części I. II. tylko około 120 mórg III. klasy, łąk dwusiecznych 120 mórg i boru 248 mórg magd. obejmujące, z budynkami dobrmi, są z wolnej ręki do sprzedania. Na tych dobrach jest 34,990 Tal. listów zastawnych, również z amortyzacją zainstalowanych, nadto pozostać może na hypotece 7000 Tal. na lat 6. i 5000 Tal. na lat 4. z przewidywaniem po 5. od sta.

Bliższą wiadomość powziąć można na frankowa-

DRA. LOEWENTHALA

zakład leczenia szwedzką gymnastyką, Wilhelmowska ulica Nr. 24.

Godziny do leczenia, z wyjątkiem niedziel i świąt:

Dla płci żeńskiej codziennie przed południem od 11. do 1. godziny, jako też dla płci męskiej w poniedziałek i środę po południu od 4. do 5. a w innych dniach wieczorem od 5. do 7. godziny.

Przedmiotem leczenia będą.

Usposobienia do chorób płucowych przy wadliwym kształceniu klatki piersiowej; skrzywienia i skośności słoza pancerzowego (przytrafiające się bardzo często u młodych dziewcząt) **steżalność stawów; skośne ułożenie nóg i płaskonoga; przepukliny; prócz tego z długotrwałych chorób wewnętrznych; zastarzałe cierpienia brzuszne i hemoroidalne; połączone z uporczywie trudnym oddawaniem stolca, wzdęciem brzucha, trudnym trawieniem, zimnymi nogami i rękoma, zajęciem i dolegliwościami głowy i zmienionym humorem (hypochondria i histeria;) niemniej skrusoty, blednica (wadliwość w regularności;) dychawica; płasawica; (laniec Sgo Wila; kurez w palcach objawiający się podczas pisania; jako też porażenie i niemoc pojedynczych części ciała i członków.**

W przypadkach stósownych, mianowicie przy **porażeniach**, użyję obok **ćwiczeń ciała** (gymnastyki) **elektryczności** według najnowszych doświadczeń.

Godziny do mówienia, są dziennie z rana od 8. do 9., a po obiedzie od 4. do 5. godziny w moim mieszkaniu na Wilhelmowskiej ulicy Nr. 24.; gdzie też i o **bliższych warunkach** dowiedzieć się można. Poznań, w Styczniu 1856.

Dr. H. Loewenthal,

praktyczny lekarz, chirurg i akuszer.

Dyrektor zakładu leczenia szwedzką gymnastyką.

Przy zaręczeniu za prawdziwość.

Dra. Borchardta aromatyczne mydelko z ziół (po 6 Sgr.)

Dra. Suin de Boutemard aromatyczne mydelko (po 6 i 12 Sgr.)

Professora **Dra. Lindes** roślinna pomada w laskach (po 7½ Sgr. za sztukę).

Aptekarza **Sperati** włoskie miodowe mydło w pakietach po 2½ i 5 Sgr.

Dra. Hartunga olejek z kory chińskiej (w stemplowanych flaszeczkach po 10 Sgr.)

Dra. Hartunga pomada z ziół (w stemplowanych słojkach po 10 Sgr.)

Powyższe uprzywilejowane artykuły, będąc doświadczone przez wieloletnie korzystne rezultaty licznych naukowych badań, mogą być z zupełną pewnością na nowo polecane, a ci, którzy tychże raz tylko spróbują, z pewnością na zawsze z szczególnym zamiłowaniem używać one będą. Prospekta i przepisy do używania udzielnione będą bezpłatnie, jako też środki same w **Poznaniu**

do nabycia tylko u **Ludwika Jana Meyer** przy ulicy Nowej

jako też w **Bydgoszczy**: C. F. Beletes; w **Chodzieżu**: Kassyer miejski Breite; w **Czarnkowie**: E. Wolff; w **Gnieźnie**: J. B. Lange; w **Grodzisku**: Rudolf Müttel; w **Kempnie**: Gottsch Fränkel; w **Kościanie**: B. Landsberg; w **Krotoszynie**: A. E. Stock; w **Lesznie**: J. L. Hausen; w **Lobżenicy**: L. P. Elkisch; w **Miedzichodzie**: J. M. Strich; w **Miedzyrzeczu**: A. F. Gross & Comp.; w **Nakle**: L. A. Kallmann; w **Olszowie**: Cohn & Comp.; w **Pile**: J. Eichstaedt; w **Pleszewie**: Jan Nebeski; w **Pniewach**: Abr. Lewin; w **Rawiczu**: J. P. Ollendorf; w **Skwierzynie** n./W.: Maur. Müller; w **Śmiglu**: Wolf Cohn; w **Szarnotulach**: W. Krüger; w **Szulinie**: C. L. Albrecht; w **Trzciance**: C. Leffmann; w **Trzemesznie**: Wolff Lachmann; w **Wągrowcu**: J. E. Ziemmer; w **Wieleniu**: Heim. Brode; w **Wolsztynie**: D. Friedlaender; w **Wschowie**: C. W. Wernera następcy.

Inkaustu alizarynowego,

który dla swych przymiotów jako piękny i lekko płynący **inkaust do pisania i kopiorwania** doznał sławy i nadzwyczajnego pokupu, odebrałem znów świeżą nadsyłkę w całych i pół butelkach po 10 i 6 Sgr

Dla wygody publiczności znajdują się także składy u Panów **Antoniego Rose** w Bazarze. **Salomona Lewy**, przy ulicy Szerokiej. **Abr. S. Peiser**, przy Szerokiej ulicy. **J. D. Knoll** w Grodzisku. **L. Busse** w Sierakowie. **Jakóba Burgheim** w Karłowiu i księgarza **Gottmann** w Sremie. **Ludwik Jan Meyer**, Nową ulicą.

Dyrekcja donosi szanownym Członkom, że z pewnością odbędzie się, zapowiadany na dzień 20. b. m. wieczorek z tańcami na dwóch salkach Koła Towarzyskiego.

FORTEPIANA

z najsłynniejszych fabryk poleca w wielkim doborze **Meyer Kantorowicz**, przy Rynku Nr. 52.

Zmiana pomieszkania.

Szanownej Publiczności donoszę uniżenie, że handel mój serów i masła z domu Pana Falka Fabiana przy placu Sapieżyńskim do **Nr. 18. na Butelskiej ulicy** dziś przeniósł i zarazem z nim handel towarów kolonialnych i wiktuałów p. łączyl. Proszę i nadal mnie zaufaniem swém zaszczycać. Poznań, dnia 19. Stycznia 1856.

J. Drożdżewski.

W kopalni gipsu w **Wapnie** pod Kcynią, sprzedaje gips mialo melony do mierzwienia po 10 Sgr., palony i mialko melony, prócz beczki po 1 Tal. centnar Berliński, surowy w kamieniach 6 Sgr. centnar. Wapno, dnia 10. Stycznia 1856.

Floryan Wilkoński.

W Rynku **J. H. Kantorowicz.** W Rynku Nr. 49. Nr. 49.

Aby się pozbyć moich towarów zimowych, sprzedaje od dzisiaj ulubione angielskie **dubeltowe surduty düfflowe** po 11 i 14 Tal. Także sprzedaje i inne rzeczy po znacznie niższych cenach.

J. H. Kantorowicz,
w Rynku Nr. 49. obok braci Andersch.

Molaki po 4 Tal., **Burki** po 6 i 7 Tal. poleca Handel garderoby dla mężczyzn

J. H. Kantorowicza,
w Rynku Nr. 49. obok handlu Braci Andersch.

Kapelusze włosiane i słomiane do prania i modelowania przyjmuję w moim handlu strojów przy Wodnej ulicy Nr. 25.

Magdalena z Złotnikiewiczów Michalska.

Co tylko otrzymałem wielką przesyłkę podesewkorkowych, mogących być noszonemi z wszelką łatwością w najdelikatniejszych bótach nie **przepuszczając wcale wilgoci**, i niesprawiając wcale żadnej najmniejszej niedogodności. Para kosztuje 5 Sgr.

Caldarola,
w Hotelu Drezdeńskim.

20 szefli kostrzewy owczej (*Schaaffmangel, Festuca ovina*) zebranej w bieżącym roku w Dominium Pierzchnie pod Srodą, leży na sprzedaż u

Nathana Bernsteina,
Fryderykowska ulica Nr. 36.

Dominium **Gozdichowo** pod Kościannem ma 1200 kóp pięknej trzciny na sprzedaż.

OBWIESZCZENIE.

Niżej podpisany mam chęć sprzedać z wolnej ręki dwa domy, nowo wybudowane, jeden masiw, drugi fachwerk, z ogrodem, zdolne do użycia na szynk lub oberżę, razem, lub pojedynczo a to pod Nr. 278. obok Fary na Warszawskiej ulicy w Gnieźnie pod korzystnymi warunkami.

A. Karmoliński z Gniezna.

Przy Butelskiej ulicy 18. jest kilka nowo urządzonych mieszkań o 3 i 2. pokojach, zaraz albo od 1. Kwietnia r. b., do wynajęcia.

Sklep do mleka

jest do wynajęcia na rogu Garbar i Wodnej ulicy Nr. 15.

Café de Baviere.

W poniedziałek dnia 21. Stycznia r. b. wspólna kolacja po 10 Sgr. od osoby i wieczór muzyczny.

A. Oehmig.

Codzien świeże ostrzygi

u **W. F. Meyer & Comp.**

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 18 Stycznia 1856		Na pp. kurant
sta	pp	Na pp. kurant
Cr	rami	znowa
Pozyczka rządowa	dobrowo na	100½
dito	z roku 1850.	101
dito	z roku 1852.	101
dito	z roku 1853.	95½
dito	z roku 1854.	101
Obliży długi skarbowego	. . . . .	87
dito	premiów handlu morskiego	150
dito	Marchii Elektoralnej i Nowej	86½
dito	miasta Berlina	100½
dito	dito	84½
Listy zastawne	Marchii Elekt i Nowej	97½
dito	Prus Wschodnich	92
dito	Pomorskie	97½
dito	W. X. Poznańskiego	—
dito	W. X. Pozn (nowe)	90½
dito	Szląskie	91
dito	Prus zachodnich	87½
Bilety rentowe	Poznańskie	92½
Louisdory	. . . . .	110
Akcyje kolei żelazn. Starogr	Poznańsk.	92